

hišno gospodinjino in njeno petletno hčerko. Obe so prepeljali v ptujsko bolnišnico, hiša pa je pogorela. — V Selah pri Slovenjgradcu je povzročil ogenj hudo škodo posestniku Karlu Tamše, kateremu je zgorelo gospodarsko poslopje. — V Radušah pri Starem trgu v slovenjgraškem okraju je vpepelil ogenj domačijo posestniku Jožefu Popič. — V Oplotnici pri Konjicah je 2. avgusta ob treh zjutraj pogorelo gospodarsko poslopje oplotniškega župana g. Brgleza. Uničeno je spravljeno seno, gospodarsko orodje, mlatilnica, veliko sodov in stiskalnica. Oteli so samo živino. Škoda znaša 70.000 din. — V Spod. Ivanjcih pri Gornji Radgoni je pogorelo gospodarsko poslopje mizarskega mojstra in posestnika Alojza Budja. Ogenj se je oprijel tudi stanovanjske hiše in jo je vpepelil. — V Črešnjevcih pri Gornji Radgoni je postala žrtev plamenov viničarija posestnice Marije Gröller. V obeh pravkar navedenih požarnih slučajih je škoda tem bolj občutna, ker je zavarovalnina neznatna. — Posestniku Mihaelu Gunglu v Zg. Porčiču pri Sv. Trojici v Slov. goricah je zgorelo 15.000 din vredno stanovanjsko poslopje s hlevi. — V Mostah pri Ljubljani je udarila strela v gospodarsko poslopje Pavla Dežmana. Zgorelo je 20 voz krme, razni poljski pridelki in orodje ter znaša škoda 50.000 din. — Pri Sv. Vidu nad Valdekom je v sredo 4. avgusta ob 16 začelo goreti pri posestniku Valentinu Oberšku. Požar je uničil gospodarsko poslopje in hišo. Zgorelo je vse gospodarsko orodje. Konje in govejo živino so rešili, zgorelo pa je 26 ovc in dve svinji. Gospodinja z dvojčki se je komaj rešila iz postelje, ker je bila sama doma. Gospodar si je pred kratkim zlomil nogo in se zdravi v slovenjgraški bolnišnici. Velika nesreča za hišo! Ker je neslo žareče oglje daleč naokrog, je bilo v nevarnosti tudi župnijsko poslopje. Kako je ogenj nastal, še ni znano. — Dne 4. avgusta popoldne je divjala po župniji Velika Nedelja huda nevihta, med katero je treskalo. Strela je udarila v hlev posestnika Jožefa Kolariča v Šardinjah, ki

je bil takoj v objemu plamenov. Gospodar je hotel rešiti iz hleva živino, a ga je prehitel dim in omamil ter so ga v zadnjem trenutku rešili in z umetnim dihanjem obudili k življenju. S poslopjem je zgorela ena krava in več svinj. — V noči 6. avgusta je zgorela v Studencih pri Mariboru na Pekerski cesti uta mizarskega mojstra Franca Papež, v kateri je imel shranjenega 12 kubikov lesa. Škoda znaša 15.000 din in jo pogorelec tem hujše občuti, ker ni bil zavarovan. Vsi znaki kažejo, da gre v tem slučaju za požig. — V občini Dolenja vas, in sicer v Prigoricci je vpepelil nočni ogenj škedenj posestnika Ložarja. V tem slučaju gre za požig.

Razne novice.

Razni poškodovanci se zatekli v celjsko bolnišnico. V Poleni pri Konjicah so neki moški v prepiru zaradi sadja napadli 48 letnega najemnika Karla Marinška z lesenim drogom in ga močno poškodovali na nogah. — Ko se je vračal 39 letni delavec Milan Očko s Huma ob Sotli v noči domov, so ga napadli neznani moški s koli in ga hudo poškodovali po glavi. — Na cesti v Kaplji vasi pri št. Pavlu pri Preboldu je neznan moški napadel 29 letnega posestnikovega sina Franca Rogla iz Kaplje vasi ter ga zabodel z nožem v levo roko in ga tudi poškodoval po glavi. — 17 letni Janez Starc, s Sp. Rečice pri Laškem doma, je tako nesrečno padel s klopi, da si je odgriznil pol jezika.

Najdeno truplo utopljenega orožnika. Poročali smo, da je utonil v Blejskem jezeru pri kovanju radi srčne kapi orožniški kaplar Jožef Jugovič. Truplo so te dni potegnili iz jezera in so ga prepeljali v škofjo Loko, kjer so ga pokopali.

Ravnateljstvo državne nižje gozdarske šole v Mariboru razglašča, da je rok za vlaganje prošnje za sprejem v enoletni tečaj podaljšan do 1. septembra. Pri navedenem ravnateljstvu se doba vsa pojasnila glede pogojev za sprejem v enoletni tečaj. Zadevne vloge je treba kolkovati z banovinskim kolkom za 10 din.

Pomagaj svojemu otroku,
da ohrani kolikor mo-
goče dolgo prve zobe!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Dijaški dom v Ptuj. Starši, ki želite oddati svoje sinove dijake v dobre roke na stanovanje, pišite po brezplačni prospekt na Vodstvo dijaškega doma v Ptuj, dokler je še čas. Vzgoja sloni na versko-moralni podlagi brez ozira na poklic, kateremu se želi gojenec posvetiti. Vodstvo ima v rokah minoritski samostan v Ptuj.

VPISOVANJE V ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ »HERMESZ DNEVNO. Absolventi z malo maturo imajo posebne ugodnosti. Zahtevajte prospekt! Maribor, Zrinjskega trg 1. 970

Obžalovanja vredni slučaji.

Na Mariborskem tednu ukradena ura z verižico. Žepar je izmaknil na Mariborskem tednu 1600 din vredno zlato uro z verižico g. Jožefu Stegnar, upravitelju mariborske splošne bolnišnice.

Žeparska nadloga pod ključem. Mariborski teden so posetili žeparji iz Varaždina, ki so se pripeljali na tatinski posel iz Ljubljane. Kmalu za tem, ko je bila

Smaragd

Izdelovanje smaragdov (dragocenih kamnov) v električnih talilnih pečeh je danes že tako napredovalo, da so umetni smaragdi v vseh svojih lastnostih enaki, tako da morejo oboje razlikovati le najbolj izkušeni strokovnjaki. — Prav za prav pa jih morejo razlikovati le po tem, da so umetni smaragdi celo boljše nego naravni. Tudi najpopolnejši naravni smaragdi imajo namreč majhne r. pake in drobne zračne mehurčke, medtem ko so kamni, ki so jih izdelali v talilnici, prosti takšnih »peg«.

Samo tri mesece toplejši čas

Tri mesece traja najlepši poletni čas na Ognjeni zemlji čisto ob

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

31

Pater Valerijan je prišel in jo je sprevidel, še isti dan pa je moral odriniti, ker so mu dobroveljski dnevi minuli in je moral biti dva dni nato že na misijonu na Zgornjem nekje. Kakor so bile zdaj reči, jagar ni mogel z njim v Celovec, ker Cence v njenih zadnjih urah ni mogel zapustiti. Tako je moral krst po sili odložiti. Pater Valerijan se je pomenil z njim, naj pride v petih tednih, tedaj ga bo gotovo dobil v Celovcu.

S Cenco je šlo naglo h kraju. Štiri, pet dni se je še otemala, venomer boreč se za sapo. Jagru, ki je ostal ves čas zraven nje, je večkrat še hotela kaj reči, pa je bila že preslaba. Nekoč je Veroniki pomignila in z očmi pokazala na Anzana ter ji pošepetala:

»Veronika — glej nanj — skrbi zanj — prosim...«

Dekle je močno zardelo, Anza pa, ki je tenko čul, je pokimal.

Peti dan potem je prišla smrt in odrešila bolnico hudega in dolgega trpljenja. Poleg Veronike in jagra sta ji bila pri smrti še domači župnik in mojster Gašpar. Veronika se je jokala, kakor da ji umira mati, Anza pa je stal pri vznočju in gledal resno, skoraj mračno pred se.

Dva dni navrh so jo pokopali.

Po pogrebu sta se Anza in Veronika še kratko srečala v rajničinem domu.

»Veronika,« je dejal potrto, skoraj proseče, »zdaj nimam na vsem božjem svetu nikogar kakor tebe.«

Žalostni obraz, ki je bil blede in truden od prečutih noči, se ji je razvedril in zasijal od veselja.

»In jaz nikogar, ki bi mi bil tako ljub kakor ti,« mu je odgovorila iskreno.

»Dolgo se zdaj ne bova videla, Veronika.«

»Zakaj, Anza? Čim boš krščen, prideš vendar k nam v Šmarje. Z ujem in z ujno se bomo pomenili. Ta čas pa ohraniva vse še zase!«

Ne on, ne ona nista slutila, kako drugače se jima bo življenje še zasukalo.

Odkar je špeli neki od grofovskih lovcev pravil, da si je vzel Anza več tednov dopusta in da živi v Dobrovljah, je bila vsa divja od jeze in ljubosumnosti. Zaman je doslej brskala in iskala, da bi zasledila, kam je kaj Anza skrtil one reči, ki sta jih ukradla v šmarski cerkvi. Zdaj pa jih je hotela na vsak način najti. Tvegala je življenje in je prelezla vse skale po planinah, kjer je količkaj mislila, da bi jagar znal imeti tam kako svoje skrivališče. Na posebno nevarne poti si je naprosila sodnikovega

ukradena Elizabeti Gungl, posestnici pri Sv. Trojici v Slov. goricah, velika vsota, je aretirala policija tri varaždinske tičke in jih je izročila sodišču.

Dva vloma. V noči na petek 6. avgusta je bil izvršen v Mariboru v Union-kino vlom. Še neodkriti storilci so vdrlj z dvorišča skozi okno na stranišče v notranjost kina, so vlomili v pisarno in so se spravili nad blagajno. V poslopju stanujoči Jožef Tašner je čul sumljiv ropot in je šel pogledat. Videl je samo, kako so neznani moški zopet izginili skozi okno. Storilci so popustili v naglici pobega v kinu pilo in žepno svetilko. — V noči na četrtek se je splazil neznanec v stanovanjsko hišo posestnice Roze Novak v Hotinji vasi v župniji Slivnica pri Mariboru. Odnesele je samokres, zlato uro ter razna živila. Škoda znaša 8000 din.

Beg iz življenja. V Mariboru v Melju so našli obešenega 32 letnega pomožnega delavca Franca Krebsa.

Samomor z elektriko. V Jelovcu nad Bresternico v župniji Kamnica pri Mariboru so našli pod električnim daljnovidom truplo mlajšega moškega. V mrtvecu so prepoznali Hermana Leks, 29 letnega pletilca košar. V eni roki je držal žico in je bil hudo opečen po glavi in desni roki. Iz tega se je dalo sklepati na samomor z električno silo. Ker so se pa razširile govorice, da je postal Leks žrtev zločina, se je podala na kraj najdbe trupla sodna komisija, ki je ugotovila samomor. Leks je zapustil poslovilno pismo, v katerem je navedel, da si je izbral prostovoljno smrt radi hude živčne bolezni.

Na Pohorju prijet tolovaj. Pri Pohorskem domu je prišlo v noči do tolovajskega napada, ki je prvotno hudo razburil številne letovišarje. Matilda Hecl, soproga šolskega ravnatelja iz Fürstenfelda v Avstriji, se je podala pozno zvečer iz gostilniških prostorov v stanovanjsko hišo, ki je oddaljena 50 m od Pohorskega doma. Njen sorodnik Hugo Deteček iz Konjic je šel komaj nekaj korakov za njo. Iz zasede je naenkrat skočil pred Heclovo

Primarij dr. Franjo Radšel

specialist za pljučne bolezni,

je otvoril zdravniško prakso v Mariboru, Majstrova ulica 15 — Rentgen — Telefon 25-16 — Ordinira od 11—12 in od 15—16.

neznanec, ki ji je z bliskavico iztrgal ročno torbico, v kateri je imela shranjeno 2900 din vredno zlato uro z verižico. Napadalec je izginil v noč s plenom, ne da bi bil utegnil g. Deteček za njim. Drugi dan po ropu je izvedla orožniška patrolja iz Hoč temeljito preiskavo krog Pohorskega doma. Orožniki so našli naslednjo noč krog polnoči v sobi nad hlevom Pohorskega doma neznanca, ki je rop tajil. Šele pri telesni preiskavi so zadeli orožniki na Heclovi ukradeno uro z verižico. Tolovajski napadalec je Josip Gosak, brezposelni ključavničarski pomočnik iz Maribora.

Tatvina moke na debelo. Ivan Veršnik, pekovski mojster v Guštanju, je prijavil orožnikom, da mu je pokradel 19 letni pekovski vajenec Jožef Horvat v času od leta 1936 iz skladišča 180 vreč moke in ga je oškodoval za 55.000 din. Prijeti Horvat je izpovedal, da je ukradel samo 50 vreč, in sicer na prigovarjanje nekega trgovca v bližini Guštanja, ki mu je oskrbel ponarejen ključ za Veršnikovo skladišče. Skladišče je odpiral v noči in odnašal vreče. Vsako ukradeno vrečo je sproti izročil nekemu hlapcu, ki jo je odpeljal h trgovcu in ta je plačal 2 din za kilogram. Horvat in hlapec sta priznala dejanje, trgovec pa taji vsak stik z ukradeno moko. Natančnejša preiskava bo že dognala, kako in v koliko je bil trgovec udeležen pri tatvini na debelo.

Uboj radi prepovedanega pota. V Murščaku pri Sv. Jurju ob Ščavnici se je zgodil te dni žalosten slučaj, ki je zahteval smrtno žrtev. Zidarski pomočnik Anton Kovačič in posestnik Alojz Videmšek sta si bila že dalje časa v laseh. Ko je šel Kovačič zvečer skozi sadonosnik nasprotni-

ka, se je naenkrat pojavil pred njim Videmšek s sekuro v roki. Kratko je izjavil, da prepoveduje Kovačiču pot po svoji posesti. Prišlo je seve do prepira, v katerem je mnogo močnejši Kovačič vrgel Videmška s tako silo na tla, da je slednjemu padla sekira iz rok. Posestnikova žena je pobrala sekuro in je skušala pomirjevalno vplivati na moška. Videmšek se nikakor ni hotel umiriti. Pograbil je vinogradni kol in je udaril z njim tako močno po roki Kovačiča, da se je kol prelomil. Radi udarca se je Kovačič razljutil, podrl je ponovno Videmška na tla. Na tleh ležečega je obdeloval tako dolgo z udarci, da se je Videmšek onesvestil in so ga domači na samotnem vozičku prepeljali na dom, kjer je po 17 urah umrl. Sodno raztelesenje je ugotovilo, da je imel Videmšek zlomljena tri rebra in je podlegel notranjim poškodbam.

Naplavljen novorojenček. Pri Ptujju je naplavila Drava truplo novorojenčka, o katerem je sodno raztelesenje ugotovilo, da je bil živ vržen v reko.

Izsledena nečloveška mati. Poročali smo, kako se je podal 11. julija g. Poznič, celjski tržni nadzornik, na pokopališče, kjer je obiskal grob svojega sina. Takoj je opazil, da je nekdo brskal po površini groba in je začel popravljati zemljo. Pod tanko plastjo zemlje je zadel na ženski predpasnik in v tem na trupelce novorojenčka. Poznič je prijavil najdbo oblasti. Sodno raztelesenje je dognalo, da je postal otročiček žrtev nasilja in je imel v ustih še slamo, da ni kričal. Orožniki v Štorah so izsledili detemorilko v osebi Helene V., delavke od Sv. Jurja, ki je že oddana sodišču.

Sreča pri roparskem napadu. Iz Ptujja se je vračal s sejma 51 letni Andrej Gojski, ki je prodal za svojega zeta tri krave in je izkupil 4500 din. Pri Leskovcu so ga napadli na povratu trije moški. Eden mu je skušal izrgati listnico z denarjem, kar mu ni uspelo, ker se je Gojski branil na vse kriplje. Drugi napadalec je ustavil voz, tretji je udaril Gojskega po glavi

Lavrince, da jo je čez previse spustil po vrvi dol. Sicer mu je prikrila, kaj pravzaprav išče, in mu je natvezla, da namerava jagru nekaj zagosti, da tega vse življenje ne bo pozabil; dejala pa si je: ako z Lavrincem najdeta ukradeno zlatnino, mu bo vse povedala in mu tudi kaj dala, da bo rajši tiho.

Lovec, ki ga je grof na Anzanovo mesto poslal v planino, je bil precej nemaren; rajši je pohajkoval spodaj kje pri kakih grabljicah v travniku, zato tudi nič ni vedel ne videl, da se mu klatita sumljiva človeka po grofovem. Ta sta lahko prevohala vse kote, ne da bi ju kdo poprašal, kaj pravzaprav iščeta.

Ali vse je bilo zaman! Niti sledu ni bilo o kaki reči iz šmarske cerkve. Špela je bila vsa zelena, tako jo je jezilo. Ko je Lavrinc odšel, je še sama prebrskala vse luknje, našla pa ni ničesar.

Medtem se je Anza vrnil v svojo planino in je zopet prevzel službo.

Koj prve dni jo je mahnil zgodaj zjutraj s Sultanom po desnem pobočju. Nenadoma je pes obstal in zalajal, koj nato pa skočil v bližnji grm. Tedaj se je prikazala — Špela, ki je bila za grmom zaspala. Obraz ji je bil oglat in suh, pege na licih so bile očitnejše kakor navadno, rdeči lasje so bili kuštravi, zelene oči pa so motno vzplapolavale.

»Ti? Kaj počneš ti tu?« jo je prijel grofov jagar.

»To iščem, kar je mojega,« je odvrnila strupeno.

»Rada bi že prišla do svojega deleža iz šmarske cerkve.«

»Haha, to lahko iščeš do sodnega dne! Teh reči ne najde nihče. Četudi povem, kje so, nihče ne more do njih.«

»Daj mi, kar je mojega! S svojim stori, kar hočeš!«

»Tvojega ni nič, kakor mojega ne.«

»Obečal si mi pol.«

»Obečal sem ti, da dobiš toliko, kolikor dobim jaz. Jaz pa ne dobim ničesar, ker bom vse vrnil tja, kjer sem vzela; torej tudi nate ne pride nič.«

»Ah, zdaj vem, kodi ga je! Vse hočeš zvaliti svoji ljubici, tisti prekleti mežnarici.«

Za hip je vzrojil, da je ves prebledel. Potem je vprašal strašno mirno in hladno:

»Koga meniš s tem?«

»To že sam dobro veš,« je zagodljala, »tista tvoja koza, ki si ji v Dobrovljah postlal, coprnica grda.«

»Enkrat še zini pa te treščim, da —!« je zarohnel, ves spremenjen od jeze.

Namesto da bi se umaknila, je stopila še korak bliže in je zavreščala:

»Udari, le udari! Ubij me! Prav mi je! Potem si mi vsaj vse storil, kar si mi huđega storiti mogel.«

»Nora si.«

»Ti si nor. Tista smrkija te je zmotila. Zavdala

koncu Južne Amerike. Tudi v poletni dobi vleče tako hladni veter, da navadnega zemljana trese po vsem telesu. Celih devet mesecev imajo na Ognjeni zemlji zimo, zimo z viharji, zimo, ki doseže 30 stopinj mraza. Povprečna temperatura znaša 3 do 6 stopinj pod ničlo. Pičlo število domačinov se ne peča s poljedelstvom, ker bi razne žitne vrste sploh ne prizrile; vsak redi le nekaj ovac in se preživlja z riboivom. V nekaj desetletjih ne bo na Ognjeni zemlji radi mraza, alkohola in jetike nobenega domačina več. V Ushu-ai na Ognjeni zemlji poseđa južnoameriška republika Argentina veliko kaznilnico, katero imenujejo radi mraza ledeni pekel.